

for der er fortsat behov for at vise nye veje for udvikling i vore landdistrikter.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Så er det hr. Kalnæs som ordfører.

Ebbe Kalnæs (CD):

Landdistriktsredegørelse – jeg vil gerne understrege fra start, at den overvejelse, der kunne være om, at den regionalpolitiske debat og landdistriktsredegørelsen sådan godt kunne slås sammen og bruges under ét, tager vi afstand fra. Vi mener, at det er vigtigt, at vi holder de to diskussioner adskilt.

Jeg har ikke noget imod, at vi udgiver en redegørelse i det samme bind, hvis det er i to forskellige afdelinger, og hvis vi behandler sagen hver for sig. Det tror jeg er vigtigt. At der er nogle sammenhænge, og at der er nogle ting, som vi skal se på sammen, er der ingen tvivl om, men det er væsentligt, tror jeg, at landdistriktsredegørelsen stadig væk er der, og at vi løbende tager den debat. Jeg mener, den er meget vigtig.

Og kan vi så gøre noget? Vil vi gøre noget for det lille samfund, det nære samfund, og hvad det ellers har heddet gennem årene? Adskillige partier har lavet adskillige pjecer om sagen. Det nære samfund kan jeg huske ikke mindst i 1970'erne. Jeg tror i øvrigt, at udtrykket var Venstres. Det er en vigtig del at kigge på, og vi må ned basalt og kigge på, hvad det er. Det er noget med, at når skolen, brugsen, idrætsforeningen, og hvad der ellers er, når et niveau, hvor bare én af dem vælter, så kører dominoeffekten, så vælter samfund. Og hvis vi vil opretholde dem, så må vi altså rent faktisk gøre noget ved det.

De få og næsten beskedne antal millioner, vi bruger på det her område som puljer, har selvfølgelig ikke den store effekt. At så samfundet på anden måde på det seneste har haft nogle gode, rullende effekter, som også har kunnet nå ud til i hvert fald en del af landdistrikterne, er glædelige at se, men hvis vi skal gå den modsatte vej, hvis vi skal gribe ind i de markedsmechanismer, som er i udviklingen væk fra landdistrikterne, og som vanskeliggør det for landdistrikterne, så må vi i hvert fald være lidt mere handlende og lidt mere effektive på området.

Det vil altså sige, at den lokale skole har brug for børn. Har den lokale skole brug for børn, så har lokalområdet altså brug for boligmuligheder til de familier, som skal levere de børn. Og

det vil sige: Der er selvfølgelig mulighed for at lave noget. Men det at lave dobbelthuse eller mindre rækkehusbebyggelser i landdistrikter burde være noget, vi tilskyndede til, sådan helt ud over det sædvanlige. Det burde endda være noget, hvor man kunne søge fra en pulje, og hvor man næsten blev favoriseret i forhold til de steder, hvor man ellers laver udbygningen i dag, hvis man altså i det hele taget ønsker at dreje noget i den her udvikling.

Og som jeg tidligere var inde på i et kort spørgsmål, så er det den generelle nyliberalisme, som jo er dagens toner. Vi ved, at dagsordenen sættes noget til højre for regeringen i den almindelige diskussion og debat. I 1970'erne blev den sat noget til venstre for regeringen. Men det, at den sættes dér, gør, at tendensen til at tale om, at tingene skal kunne bære sig selv, være effektive, altså gør, at vi er på vej væk fra landdistrikterne i en eller anden grad. Vi har altså ikke længere de politiske håndtag, der skal til for at vælge at bevare det.

Det er ofte en effektivitetsbetragtning, der er afgørende for, om vi gør det. Der kunne fremlægges en lang række eksempler på, at vi i det daglige, i det politiske, faktisk træffer mange beslutninger, som trækker i den modsatte retning, og som jeg sagde tidligere, så laver vi nogle puljer, som skal lappe lidt på det.

Til det, at man i rapporten viser, at man går ind på forskellig vis og fordeler pengene, må vi sige, at erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme er sådan noget med 15 pct. af de her yderst beskedne millioner. Når hr. Christian H. Hansen også nævnte turistområdet, jamen så er det jo typisk sådan et område, som kan være en styrkelse af yderområderne. Men problemet er, at udnyttelsen af faciliteterne jo ikke er 12-måneders. Kreditforeningen vil have penge alle 12 måneder. Og det at gå ind og støtte det, som vi kunne kalde etableringsfasen, på grund af at udnyttelsesgraden er mindre, kunne hjælpe meget på det her område. Jeg står ikke og plæderer for, at man skal gå ind og støtte direkte drift af de her ting, for det er ikke en måde at gøre det på, der kan holde i længden.

Så må jeg også sige, at det, vi skal tænke på her, er altså, at i de dér yderpunkter er der sådan et lidt religiøst, ideologisk kratluskeri, hvor nogle en gang imellem siger: Det skal nok redde landdistrikterne. Det har vi ikke noget imod. Det er meget hyggeligt, men det giver altså ikke den effekt, der skal til. Det er ikke nok.